

číslo 1

šk. r. 2018/2019

LUSKÁČIK

Základná škola Kulíškova 8, 821 08 Bratislava
www.zskuliskova.sk

ilustrácia: Samuel Lukačka, VII.A

Deviatci vo Vysokých Tatrách

Krúžok vedeckých pokusov

Čokoládový nepečený
cheesecake

Múzeum holokaustu
v Seredi

Z našej tvorby

Technické múzeum
vo Viedni

Obrázková periodická
tabuľka chemických
prvkov

Návšteva zo Znojma

Čitateľský kútik v prírodnej učebni

Editoriál

Milí čitatelia Luskáčika,

máme za sebou 1. polrok vyučovania v školskom roku 2018/2019. Počas neho sa v našej škole udialo veľa zaujímavostí, o ktorých sa dočítate v tomto čísle.

V areáli školy boli slávnostne odhalené čitateľské búdky. V októbri nás veľmi potešilo stretnutie s kamarátmi zo Znojma, ktorí opäť navštívili našu školu v rámci projektu eTwinning. Deviataci strávili krásny čas vysokohorskou turistikou vo Vysokých Tatrách. Navštívili sme aj Technické múzeum vo Viedni a Múzeum holokaustu v Seredi. Na krúžku vedeckých pokusov sme vyrobili farebný sliz a mnoho ďalších zaujímavostí. A na záver sme si pre Vás pripravili sladké potešenie v podobe chutného receptu.

Príjemné čítanie!

Váš Luskáčik

Vianočný pozdrav

Vianoce sú zas,
hviezdy majú jas.
Vonku je veľký mráz
a na líčkach majú ľudia chlad.
Ježiško je veľmi rád,
že mesto pokrýva biely mráz.

Miroslav Pekár, V.A

Na tomto čísle spolupracovali:

Rebeka Antoníková, Marek Farkaš, Megan Halás, Sára Chovancová, Lucia Lesňáková, Michal Kilián, Tomáš Kollár, Alexandra Liptáková, Samuel Lukačka, Lukáš Marušinec, Radko Ondrášek, Yullia Ostrovka, Miroslav Pekár, Martin Szabo, Renáta Ščepková, Ema Tóthová

Dohľad nad jazykovou úpravou a grafickým spracovaním: Mgr. Veronika Matejová

Obsah

Editoriál	1
Návšteva zo Znojma v rámci projektu eTwinning	3
Deviatáci vo Vysokých Tatrách	5
Krúžok vedeckých pokusov	7
Z našej tvorby	8
Múzeum holokaustu v Seredi	9
Technické múzeum vo Viedni	11
Čitateľský kútik v prírodnej učebni	12
Obrázková periodická tabuľka chemických prvkov	13
Čokoládový nepečený cheesecake	15

ilustrácia: Rebeka Antoníková, IX.B

Návšteva zo Znojma v rámci projektu

eTwinning

V októbri sme v rámci projektu eTwinning v škole privítali našich kamarátov z partnerskej Základnej školy Mládeže v Znojme a prežili sme spoločne pekný slnečný deň.

Cieľom tohto projektu je rozvoj komunikačných zručností v slovenskom, českom, nemeckom a anglickom jazyku prostredníctvom využívania autentických materiálov a hier a takisto rozšírenie vedomostí v oblasti mediálnej a multikultúrnej výchovy.

Cieľom je tiež, aby žiaci formou hry v cudzom jazyku poznali vlajky Európskej únie a významné pamiatky UNESCO, a to

najmä v Českej republike a Slovenskej republike.

Okrem spomínaných aktivít sme pre žiakov pripravili basketbalový turnaj v telocvični a niektorí si zahrali futbal na ihrisku. Popoludnie sme strávili prechádzkou v centre nášho hlavného mesta, pozreli sme si napríklad historickú budovu Slovenského národného divadla na Hviezdoslavovom námestí a Maximiliánovu fontánu na Hlavnom námestí.

Ďakujeme za návštevu a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie.

Excellent!

QUESTION 2 – THE CZECH REPUBLIC

It is huge park, where the Baroque and neo-gothic architecture of the chateaux are married with smaller buildings and a landscape fashioned according to the English architecture.

Deviatáci vo Vysokých Tatrách

Náš výlet sa začal na Hlavnej stanici v Bratislave, odkiaľ sme sa vybrali vlakom do cieľa nášho výletu, Tatranskej Lomnice.

Cesta bola celkom znesiteľná, aj keď sme museli dvakrát prestupovať, aby sme sa dopravili priamo do okolia nášho ubytovania. Škoda, že počasie bolo upršané, lebo sme veľmi nevnímali, kde sa to vlastne nachádzame. Keď sme po prestupovaní konečne vystúpili v Lomnici, presunuli sme sa do hotela, kde sme boli ubytovaní. Bol iba kúsok od stanice. Cestou tam sme videli plno stánkov so suvenírmi, reštaurácie ale aj múzeá, ktoré sme mali v ďalších dňoch navštíviť.

Hotel, do ktorého sme mali

namierené, sa volal Sasanka. Navonok vyzeral naozaj dobre a to isté môžeme povedať aj o vnútrojtku. Po príchode sme sa ubytovali, rozdelili si izby a pobrali sme sa každý do tej svojej. Myslím si, že izby vyzerali až nad naše očakávania, čo bolo tiež veľmi potešujúce. Vybalili sme sa a išli sme na náš prvý obed, na ktorý sme boli veľmi zvedaví. A podľa toho, čo sme už zažili, sme očakávali od neho celkom veľa, a tak sa aj stalo. Jedlo bolo výborné a veľmi nám všetkým chutilo. Teda aspoň podľa môjho uváženia. Ďalej nám naši učitelia oznámili program. Po obede sme mali pauzu na vybalenie sa a zoznámenie sa s ubytovaním a neskôr sme sa vybrali na prechádzku po okolí. Nášho prieskumu sa zúčastnil aj náš tréner golfu, s ktorým sme sa zoznámili ešte predtým, ako nás pôjde učiť základy golfu, ktoré sme mali naplánované na nasledujúce dni. Po prechádzke sme sa vrátili naspäť do hotela, kde sme už zostali až do večere, lebo sa začalo pomaly stmievať. Po večeri nám povedali, kedy máme večierku a pokyny, čo máme dovedy robiť. V podstate sme si mohli robiť, čo chceme, a to spočívalo v tom, že sme išli do izieb a rozprávali sme sa. Keď nastal čas večierky, osprchovali sme sa a išli sme spať, aby sme boli na nasledovný deň pripravení.

Na druhý deň sme mali budíček skoro ráno, lebo ako som už spomínala, na pláne sme mali ísť na golf, kde nás tréner a skúsený golfista naučí pár základných vecí. Po raňajkách sme sa obliekli a prichystali na odchod. Boli sme plní očakávania, aké to bude prvýkrát skúšať hrať golf. Po príchode do golfového areálu sme sa presunuli na miesto, kde sme sa ako prví naučili, ako správne držať palice. Ďalej sme si skúšali odpaly, ktoré nám celkom išli. Tréner navrhol súťaž, ktorá spočívala v tom, že ten, kto odpáli loptičku najďalej, vyhrá nejaké prekvapenie. Po skončení súťaže sme sa presunuli na ďalšie stanovisko, kde sme sa naučili patovať. Táto činnosť nám išla troška horšie, ale čím ďalej, tým viac sme sa zlepšovali a veľmi nás to bavilo. Aj tu nám tréner vymyslel pár súťaží a výhercovi sľúbil pizzu. Samozrejme, všetci sme po nej túžili, tak sme sa snažili, ako len vieme a povzbudzovali sme sa navzájom. Po skončení našej lekcie sme sa presunuli naspäť do hotela vlakom, ale tí, čo vyhrali prvú súťaž, sa viezli s trénerom v aute. Keď sme sa všetci vrátili do hotela, tak sme sa vybalili a hneď sme utekali na obed, ktorý bol ako inak vynikajúci. Neskôr sme sa dozvedeli nasledovný program a ten

bol taký, že sme sa mali pripraviť na túru a išli sme na Štart.

Túra nebola veľmi komplikovaná a dokonca v cieli nás očakávalo malé prekvapenie v podobe trošky snehu. Chvíľku sme si hore posedeli a oddýchli si, a potom sme sa vybrali naspäť do hotela. Cestou dolu nás zastihla malá búrka, ktorá nás veľmi nepotešila. Po túre sme mali naplánovanú ešte návštevu múzea, ale kvôli počasiu sa to muselo zrušiť. Tým pádom sme zostali v izbách až do večere a robili sme si vlastný program v podobe rôznych hier. Rozprávali sme sa, smiali sme sa a užívali sme si, že sme všetci spolu. Keď opäť nastala večierka, išli sme do izieb, kde sme sa ešte chvíľu rozprávali, a potom zaľahli a išli spať.

Na ďalší deň sme sa prebudili do krásneho slnečného dňa. Vonku bolo veľmi príjemne a tešili sme sa na program, ktorý nám oznámia učitelia na raňajkách. V ten deň sme mali namierené na Štrbské pleso. Po vypočutí pokynov sme sa išli pobaliť na výlet a vyštartovali sme. Vlak, ktorým sme išli, bol naozaj veľmi preplnený a nemali sme veľa miesta, kde sa postaviť. Keď sme vystúpili v Starom Smokovci a videli sme, koľko ľudí má namierené smerom na Štrbské pleso, rozhodli sme sa, že radšej ako sa tlačiť vo vlaku, pôjdeme na Hrebienok. Tak sme sa teda vybrali na našu ďalšiu túru. Ako som spomínala, mali sme naozaj veľmi príjemné počasie, čo nám umožňovalo vidieť aj okolité štíty. Po výstupe na vrchol sme sa rozhodli, že pôjdeme ešte na Rainnerovu chatu. Tam sme si kúpili niečo na posilnenie a niektorí z nás sa vrátili naspäť pôvodnou trasou a my ostatní sme išli spodnou cestou popri vodopádoch a Bilíkovej chate. Obe skupiny sme sa stretli opäť na Hrebienku, odkiaľ sme zišli naspäť na stanicu a odtiaľ sme išli vlakom do Lomnice a následne do hotela. Tam sme sa naobedovali a náš program pokračoval návštevou múzeí. Ako prvé sme navštívili Múzeum Tatranského národného parku a neskôr aj SKI MUSEUM. Obe múzeá nás veľmi zaujali a dozvedeli sme sa tam aj niečo nové, čo sme nevedeli. Potom sme sa vrátili do hotela a boli sme pripravení stráviť našu poslednú noc v Tatrách. Najedli sme sa a následne sme opäť vymýšľali všelijaké hry, ktoré by nás mohli zabaviť. Po večierke sme sa vo svojich izbách ešte rozprávali o tom, ako tam bolo dobre a že nechceme ešte odísť.

Bolo nám veľmi príjemne. Personál bol veľmi láskavý, a tak sme sa mu ešte poslednú noc odvdáčili čokoládkou a listom s poďakovaním. Ďalšie ráno sme sa zobudili opäť do krásneho dňa a hneď sme sa začali baliť, lebo po raňajkách sme už mali pomaly štartovať na stanicu, a potom rovno domov. Pobalení, nachystaní, najedení a spokojní sme stáli pred hotelom, kde sme si spravili poslednú fotku a pobrali sme sa domov. Cestou vo vlaku sme ešte spomínali, ako nám bolo krásne a dúfali sme, že sme takto spolu neboli niekde naposledy. Tam, kde sa náš výlet začal, tam sa aj skončil. V Bratislave na Hlavnej stanici nás vyzdvihli naši rodičia, rozlúčili sme sa a išli sme šťastní a plní zážitkov domov.

Ema Tóthová, IX.A

Krúžok vedeckých pokusov

Na krúžku Vedeckých pokusov sme sa dohodli, že urobíme farebný sliz.

Čo sme potrebovali?

1. Tekuté lepidlo (najlepšie Herkules)
2. Pena na holenie
3. Temperové farby
4. Tekutý prací prášok
5. Stará nádoba, lyžička, jednorazové rukavice

Do starej nádoby sme najprv naliali tekuté lepidlo a pridali oranžovú farbu. Nasadili sme si rukavice a začali miešať. Všetko bolo lepkavé a farebné a vôbec to nevyzeralo ako sliz. Pridali sme veľa peny na holenie a znovu miešali. Nakoniec sme do nádoby vyliali aj polovicu vrchnáka tekutého prášku na pranie. Museli sme to poriadne zamiešať, aby sa všetko spojilo. Stále sa to všetko lepilo, tak sme pridávali penu a prášok až sme konečne vytvorili hmotu podobnú slizu. Ešte sme pridali modrú farbu, lebo oranžová sa nám nepáčila. Hmotu sme vybrali z nádoby a poriadne postláčali v rukách. Vyrobili sme si super modrý sliz.

Renáta Ščepková, Marek Farkaš, Radko Ondrášek, Lukáš Marušinec, VI.A

Z našej tvorby

Stop drogám!
antidrogové
plagáty

ilustrácia: Michal Kilian, VI.A

ilustrácia: Megan Halás, VI.A

ilustrácia: Lucia Lesňáková, VI.A

OP ART

ilustrácia: Yullia Ostrovka, VI.A

Abstraktné umenie

ilustrácia: Nikol Seidlová, VIII.A

Múzeum holokaustu v Seredi

Dňa 21. novembra 2018 sme navštívili Múzeum holokaustu v Seredi. Múzeum holokaustu vzniklo na mieste bývalého pracovného a koncentračného tábora, ktoré predstavuje autentické miesto spojené s tragickým obdobím riešenia židovskej otázky na Slovensku počas druhej svetovej vojny. V múzeu sú vystavené dokumenty, fotografie a predmety súvisiace s prenasledovaním Židov na Slovensku. Je tu vystavený nákladný železničný vagón, ktorý bol použitý na deportáciu Židov do koncentračného tábora v Osvienčime. Múzeum slúži aj ako pamätník zavraždeným slovenským Židom. Približne 16 000 ich prešlo týmto táborom v Seredi, z ktorých väčšina zomrela počas holokaustu.

Program návštevy tohto múzea sme mali zabezpečený pracovníkmi múzea, ktorí nás sprevádzali po jednotlivých objektoch. Najskôr sme išli do prvého domu, kde nám vyrozprávali tri skutočné príbehy Židov. Potom sme išli do tretieho domu. Tam nám vysvetlili ako sa uplatňoval tzv. Židovský kódex – napr. povinnosť Židov nosiť na viditeľnom mieste žltú hviezdu. Nakoniec sme išli do posledného domu, kde nám ukázali dielňu, kde Židia pracovali a vyrábali napr. oblečenie, zámky a iné. Mohli sme si pozrieť priestory, kde spali, videli sme zabudnutý kufor, papuče malých detí. Na záver sme sa vrátili späť do prvého domu, kde sme si pozreli plagáty s textami o vyhánaní Židov. Na pamiatku obetiam tohto pracovného a koncentračného tábora je v múzeu inštalovaná pamätná tabuľa s menami obetí. Počas holokaustu zomrelo dokopy 6 miliónov Židov a z toho bolo až 1,5 milióna detí.

Tomáš Kollár, VIII.B

Múzeum holokaustu v Seredi sa nachádza v priestoroch bývalého pracovného a koncentračného tábora v Seredi. Je to autentické miesto, ktoré sa viaže k tragickému obdobiu riešenia židovskej otázky na Slovensku počas druhej svetovej vojny. V tomto múzeu je vystavený aj dobytčí vagón, v ktorom prevážali židov do OSVIENČIMU. Toto múzeum zároveň slúži aj ako pamätník zavraždeným Židom v SLOVENSKEJ REPUBLIKE, pričom len táborom v Seredi ich prešlo približne 16 000, z ktorých bola väčšina zavraždených počas holokaustu.

Súčasťou múzea je vzdelávacie stredisko, ktoré poskytuje výchovno-vzdelávacie podujatia, semináre a školenia zamerané na oboznamovanie verejnosti so židovskou kultúrou a dopadom holokaustu na život Židov na území Slovenska.

Čo sa mi páčilo? Zaujal ma film, ktorý sme pozerali na začiatku. Film bol o ľuďoch, ktorí prežili tento tábor. Potom sme prešli do barakov. V 1. baraku boli informácie o iných koncentračných táboroch. V 2. baraku sme videli zoznam ľudí, ktorí v tomto koncentračnom tábore zomreli a v 3. baraku bol zoznam preživších.

Je veľmi dôležité, aby sa o holokauste dozvedela aj mladá generácia na školách, aby svet už nikdy nedopustil hrôzy, ktoré prežívali židovské deti počas druhej svetovej vojny.

Martin Szabo, IX.B

Technické múzeum vo Viedni

piatok, 7. december 2018 o 7:13

Náš výlet sa začal na námestí, kde sme čakali, kým príde autobus. K veľkému údivu sme prišli všetci naraz, nikto nemeškal. Bolo veľmi zlé počasie, ale aj tak sme sa tešili. Keď autobus prišiel, každý si chcel vydobyť najlepšie miesto na sedenie. My, deviataci, sme ako vždy sedeli úplne vzadu, odkiaľ sme mohli pozorovať všetky deti i učiteľov.

Akonáhle sme vkročili do múzea, odložili sme si veci do skriniek a mohli sme ísť na prehliadku. Naši učitelia nás nechali ísť samých, čo bolo super, keďže každý chcel ísť sám. Ja som išla s mojimi spolužiakmi, ktorí chceli hneď všetko vyskúšať. Bola tam šmykľavka, ktorá merala rýchlosť. Bolo tam dokonca aj koleso, v ktorom sa chodilo. Na takýchto veciach sme strávili aj hodinu, lenže na všetky zaujímavé vitríny sme sa mohli len pozerieť, lebo popis k tomu bol len po nemecky. Úplne hore boli zavesené lietadlá, ktoré vyzerali akoby ešte stále lietali. Celé múzeum malo tri poschodia. Ak by sme si chceli všetky pozrieť, podľa mňa by to trvalo celú večnosť.

Deti si na konci mohli kúpiť nejakú hračku ako pamiatku. Z návštevy tohto múzea mám veľký zážitok, ale mrzí ma, že tam bolo všetko písané len po nemecky.

Sára Chovancová, IX.A

Čitateľský kútik v prírodnej učebni

Slávnostné odhalenie čitateľských búdok v areáli školy, 1. október 2018

Za iniciatívu a organizačné zabezpečenie vzniku projektu sa zaslúžila vedúca ŠKD Mgr. Charvátová. Využila k tomu *Grantový program hlavného mesta SR Bratislavy pre voľný čas, športové a sociálne aktivity*.

Slávnostné odhalenie Čitateľských búdok sa uskutočnilo za prítomnosti vedenia školy, vychovávateľiek a detí z ŠKD pri ZŠ

Kulíškova 8. Pani riaditeľka s pani zástupkyňou vložili prvé knižky do búdky pri hlavnom vchode do školy. Ďalšia búdka je umiestená pri tenisovom kurte a tretia pri sedení Pod čerešňou.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v praxi - možnosť požičať si knižku, prečítať si ju a vrátiť, sa stretla so záujmom detí.

Počas teplých jesenných dní bolo vídať deti pred školou, ako si čítajú knihy. Často to bolo v spoločnosti rodičov aj mladších súrodencov. Je to pekný pohľad, vidieť, ako je rodina spolu nad knihou a nie každý sám nad mobilom či počítačom. K pôvodne vloženým knihám pribudli aj nové. Niekoľko vložila do búdky na školskom dvore p. Charvátová s deťmi zo svojho III. odd. ŠKD. Z domáceho archívu priniesla obrázkové Disneyovky aj p. vychovávateľka Benčová. Spolu so svojimi deťmi zo VI. oddelenia ŠKD – III. A triedy knižky vložili tiež do čitateľskej búdky Pod čerešňou.

Tešili sme sa, keď sme videli, že ich deti počas voľných chvíľ s rodičmi čítajú. Žiaľ, *dobrý úmysel* nedopadol dobre kvôli ľuďom so *zlými úmyslami*.

Najprv sa viaceré knižky nevrátili. Jedno ráno, po druhom decembrovom víkende, sme krásne knižky našli porozhadzované po zemi, premočené, zablatené, vlhkosťou rozpadnuté. Pohľad na zaplakanie. A tak knihy skončili v koši.

Ako môže niekto zničiť knihu a ešte navyše takú, ktorá je venovaná deťom?

Smutný koniec náročnej práce, ktorá je potrebná k vzniku knihy.

Smutná realita snahy tých, ktorí urobili niečo pekné a zaujímavé pre deti.

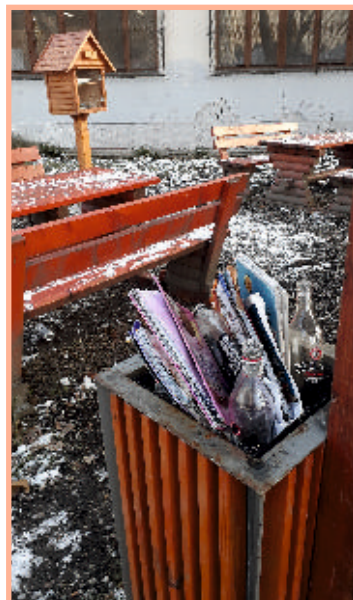
Smutná a krutá skutočnosť, že ničiteľ zmaril radosť detí prečítať si pekný príbeh, rozprávku, pozrieť si farebné obrázky, dozvedieť sa niečo nové z náučných kníh.

Zo zničených kníh sa zachránila iba jedna s výstižným názvom:

„Ako je to možné?“

Zostáva len dúfať, že podobné barbarstvo sa nebude opakovať.

Text a foto: Ing. Andrea Benčová, vychovávateľka VI. odd. ŠKD

Obrázková periodická tabuľka chemických prvkov

skupina 18																	
skupina 17																	
skupina 16																	
skupina 15																	
skupina 14																	
skupina 13																	
skupina 12																	
skupina 11																	
skupina 10																	
skupina 9																	
skupina 8																	
skupina 7																	
skupina 6																	
skupina 5																	
skupina 4																	
skupina 3																	
skupina 2																	
skupina 1																	
1 Vodík H	2 Helium He	3 Litium Li	4 Beryllium Be	5 Bór - B	6 Uhlík - C	7 Dusík - N	8 Kyslík - O	9 Fluór - F	10 Neón Ne	11 Sodík Na	12 Horčík Mg	13 Hliník Al	14 Kremík Si	15 Fosfor P	16 Sír S	17 Chlór Cl	18 Argón Ar
19 Drazík K	20 Vápník Ca	21 Skandium Sc	22 Titán Ti	23 Vanád V	24 Chrom Cr	25 Mangán Mn	26 Železo Fe	27 Kobalt Co	28 Nikel Ni	29 Meď Cu	30 Zinok Zn	31 Gálium Ga	32 Germánium Ge	33 Arzén As	34 Selén Se	35 Bróm Br	36 Kryptón Kr
37 Rubídium Rb	38 Stroncium Sr	39 Ytρίum Y	40 Zirkón Zr	41 Niób Nb	42 Molybdén Mo	43 Technícium Tc	44 Ruténium Ru	45 Ródiu Rh	46 Paládium Pd	47 Striebro Ag	48 Kadmium Cd	49 Indium In	50 Cín Sn	51 Antimón Sb	52 Tellur Te	53 Jód I	54 Xenón Xe
55 Cézium Cs	56 Bário Ba	57 - 71 Lanthanoidy	72 Hafnium Hf	73 Tantal Ta	74 Wolfrám W	75 Réniu Re	76 Osmium Os	77 Irídu Ir	78 Platína Pt	79 Zlato Au	80 Ortuť Hg	81 Tállium Tl	82 Olovo Pb	83 Bizmut Bi	84 Polónium Po	85 Astat At	86 Radón Rn
87 Francium Fr	88 Rádium Ra	89-103 Aktinoidy	104 Rutherfordium Rf	105 Dubnium Db	106 Seaborgium Sg	107 Bohrium Bh	108 Hásium Hs	109 Meitnerium Mt	110 Darmštatium Ds	111 Röntgenium Rg	112 Kopernickium Cn						

57 Lantán La	58 Céť Ce	59 Prazeodým Pr	60 Neodým Nd	61 Prométiu Pm	62 Samárium Sm	63 Európiu Eu	64 Gadolínium Gd	65 Terbiu Tb	66 Dysprézium Dy	67 Holmiu Ho	68 Erbiu Er	69 Túliu Tm	70 Ytربيu Yb	71 Lutécium Lu
89 Aktínium Ac	90 Tórium Th	91 Protaktínium Pa	92 Urán U	93 Neptúnium Np	94 Plútónium Pu	95 Amerícium Am	96 Kurlium Cm	97 Berkeľium Bk	98 Kalfórniu Cf	99 Einsteinium Es	100 Fermiium Fm	101 Mendelévium Md	102 Nobelium No	103 Lawrencium Lr

Lanthanoidy

Aktinoidy

ilustrácie v tabuľke: Alexandra Liptáková, IX.A

Milí žiaci,

máme v škole šikovnú deviatačku Alex, ktorá vyrobila pre ostatných žiakov školy na hodiny chémie pomôcku, s ktorou si ľahšie zapamätáte, kde sa v prírode alebo v praxi najčastejšie stretneme s určitými chemickými prvkami. Pre prácu s pomôckou si prečítajte aj tieto doplnujúce informácie.

Prvok	Značka	Protónové číslo	Výskyt, použitie
Vodík	H	1	92,1 % Slnka tvorí vodík (a 7,8 % hélium)
Hélium	He	2	výplň balónov
Lítium	Li	3	batérie
Uhlík	C	6	uhlík tvorí základný stavebný kameň všetkých organických zlúčenín a tým aj všetkých živých organizmov.
Kyslík	O	8	súčasť vzduchu cca 21%
Fluór	F	9	pridáva sa do zubnej pasty, aby sa znížila kazovosť zubov
Neón	Ne	10	vo svetelných reklamách
Sodík	Na	11	kuchynská soľ
Horčík	Mg	12	v minerálnych vodách, u ľudí nízka hladina horčíka môže byť príčinou nevysvetliteľnej únavy
Hliník	Al	13	výroba lietadiel
Kremík	Si	14	dôležitá súčasť zemskej kôry
Fosfor	P	15	dôležitý pre zdravé kosti a zuby
Síra	S	16	bohatým zdrojom síry sú syry, strukoviny a vajcia
Chlór	Cl	17	dezinfekcia vody, ničenie choroboplodných baktérií
Draslík	K	19	obsahuje ho zelenina, ovocie - najmä banány
Vápnik	Ca	20	dôležitý pre zdravé kosti, tiež súčasť ulít a mušiel
Chróom	Cr	24	nekorodujúci kov, ktorý sa používa na povrchovú úpravu rôznych nástrojov
Železo	Fe	26	stavba mostov aj súčasť železobetónových konštrukcií
Kobalt	Co	27	súčasť kvalitných magnetov spolu so železom
Nikel	Ni	28	výroba mincí, nikel je súčasťou rôznych zliatin
Meď	Cu	29	výroba elektrických káblov
Zinok	Zn	30	plechové dychové nástroje sa obvykle vyrábajú z mosadzného plechu, mosadz je zliatina medi a zinku
Arzén	As	33	jed
Stroncium	Sr	38	ohňostroj
Striebro	Ag	47	šperky
Kadmium	Cd	48	výroba farieb najmä pre umelcov
Cín	Sn	50	výroba plechoviek
Jód	I	53	jódová tinktúra sa používa na dezinfekciu rán
Bárium	Ba	56	používa sa ako kontrastná látka pri röntgenovaní
Volfrám	W	74	pôvodné Edisonove žiarovky mali uhlíkové vlákno, dnes sa zvyčajne využíva volfrám, ktorý lepšie odoláva vysokým teplotám
Platina	Pt	78	šperky
Zlato	Au	79	šperky
Ortuť	Hg	80	Tekutý kov používaný v starších teplomeroch a tlakomeroch. Aj zliatiny ortuti s inými kovmi, tzv. amalgámy majú široké využitie. Ortuť je dnes nahrádzaná postupne inými materiálmi, najmä z dôvodu rizika pre človeka a životné prostredie.
Olovo	Pb	82	výroba závaží

Čokoládový nepečený cheesecake

Suroviny:

- 1 bal. keksy BeBe
- 100g masla
- 500g jemný (nízkotučný) tvaroh
- 1ks šľahačková smotana
- 300g čokoláda na varenie

Poleva:

- 40ml šľahačková smotana
- 100g čokoláda na varenie

Postup prípravy:

1. Sušienky rozdrvíme a pridáme rozpustené maslo.
2. Zmes roztlačíme na tortovú formu vystlanú alobalom.
3. Nad parou rozpustíme čokoládu.
4. Zatiaľ si v miske rozmiešame tvaroh, do ktorého nalejeme šľahačkovú smotanu.
5. Keď sa nám čokoláda rozpustí, necháme ju chvíľu vychladieť a pridáme k tvarohovej zmesi.
6. Vznikne masa.
7. Rozmiešanú hmotu vylejeme na pripravený korpus.
8. Pekne uhladíme.
9. Polevu si pripravíme tak, že nad parou v šľahačkovej smotane rozpustíme čokoládu.
10. Polevu nalejeme na plnku a po stuhnutí papáme.

DOBRÚ CHUŤ!

recept pripravila Ema Tóthová, IX.A

